

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Holbergsgade 6
1057 København K
DK – Danmark
Att: javst@fvn.dk

Kontaktperson: Lone Dissing
E-mail: lone.dissing@rsyd.dk
Direkte tlf. 2920 1937

Dato 27. maj 2025
Journal nr. 07/7173
Side 1 / 2

Høringssvar vedr. bekendtgørelse nr. 759 af 4. november 1986 om forbud mod afsætning m.m. af fisk fanget i Grindsted og Varde åer mv.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri sendte den 28. april 2025 udkast til bekendtgørelse om ophævelse af visse bekendtgørelser på Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris område i høring. Høringen omfatter blandt andet ophævelse af bekendtgørelse nr. 759 af 4. november 1986 om forbud mod afsætning m.m. af fisk fanget i Grindsted og Varde åer mv. Hermed fremsendes Region Syddanmarks høringssvar.

Høringssvar

Region Syddanmark har ansvaret for indsatsen over for jordforureninger indenfor regionens område. Regionen skal kortlægge, undersøge og oprense de forurenede grunde. Formålet er at sikre rent drikkevand, menneskers sundhed og beskytte overfladevand og natur. Jordforurening stammer fra virksomheder og industri, som gennem tiden har brugt miljøfarlige kemikalier. På grund af manglende viden om håndteringen af disse kemikalier, har de mange steder forurennet vores jord og grundvand.

I Grindsted findes en af Danmarks 10 generationsforureninger, som er de allerstørste og allerdyreste forureninger. Fra det tidligere Grindstedværkets fabriksgrund siver forurennet grundvand ud i Grindsted Å og udgør en uacceptabel risiko for miljøet (se [Plan for generationsforureninger](#)). Region Syddanmark overtog i 2007 opgaven fra Ribe Amt og har siden da udført omfattende undersøgelser af forureningen samt opnået stor viden om de mange problemstillinger af forureningskomplekset. Aktuelt arbejder regionen på at finde en oprensningss metode, der kan medvirke til at reducere påvirkningen af Grindsted Å fra grundvandsforureningen til et acceptabelt niveau.

Regionen er ikke bekendt med, at der efter 2006 er foretaget undersøgelser af forureningen i bundsedimentet i de overfladevandsområder, der er omtalt i bekendtgørelse nr. 759. Regionen er heller ikke bekendt med, at der efter 2006 er foretaget levnedsmiddelhygiejnisk vurdering af fisk fanget i disse overfladevandsområder. Såfremt der foreligger ny viden om forureningen i vandområderne og fornyet levnedsmiddelhygiejnisk vurdering af fiskene derfra, skal regionen bede om at få disse tilsendt.

Regionen opfordrer ministeren til at oplyse, hvilke undersøgelser af forureningen, der ligger til grund for ministeriets vurdering af, at forbud mod afsætning m.m. af fisk fanget i Grindsted og Varde åer mv. nu kan ophæves. Desuden opfordres ministeren til at fremlægge en sundhedsfaglig vurdering, som kan begrunde, at bekendtgørelse nr. 759 kan ophæves.

Såfremt der ikke foreligger en sundhedsfaglig vurdering af konsekvenserne ved at indtage fisk fra åsystemet, opfordres ministeren til ikke at ophæve bekendtgørelse nr. 759. Hvis det sundhedsmæssige formål med bekendtgørelse nr. 759 varetages i anden lovgivning, bedes fremsendt den bagvedliggende vurdering af, at sundheden for borgerne i Grindsted varetages i tilstrækkelig grad i anden lovgivning.

Regionen har forståelse for ønsket om regelforenkling. Det er dog vores opfattelse, at der i forhold til bekendtgørelse nr. 759 ikke er tale om en forenkling, da en ophævelse af bekendtgørelsen medfører, at restriktioner vedrørende fiskeri i Grindsted-Varde Å-systemet fremover i stedet formentlig skal administreres særskilt af tre kommuner (Billund, Varde og Esbjerg).

Til høringssvaret er vedlagt bilag vedr. "Baggrund for bekendtgørelse nr. 759 af 4. november 1986 om forbud mod afsætning m.m. af fisk fanget i Grindsted og Varde åer mv."

Regionen står til rådighed for besvarelse af spørgsmål og uddybning af høringssvaret.

Venlig hilsen

Bo Libergren
regionsrådsformand

Bilag til høringssvar til udkast til bekendtgørelse om ophævelse af visse bekendtgørelser på Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris område

Baggrund for Bekendtgørelse nr. 759 af 4. november 1986 om forbud mod afsætning m.m. af fisk fanget i Grindsted og Varde åer mv. (herefter kaldet Bekendtgørelse nr. 759)

Det tidligere Grindstedværket i Grindsted udledte fra sin opstart i 1924 urensset spildevand via en grøft (afløbsgrøften) direkte til Grindsted Å. Selv om virksomheden i løbet af 1950-60'erne påbegyndte rensning af spildevandet, blev der i slutningen af 1960'erne stadig udledt store mængder forurenende stoffer direkte til åen, herunder ca. 550 kg kviksløv om året. Kviksløvforureningen af Grindsted-Varde Å erkendtes i begyndelsen af 1970-erne. Ribe Amtsråd gennemførte fra begyndelsen af 1980'erne og frem til 2006 systematisk overvågning af kviksløvb belastningen af fisk i blandt andet Grindsted-Varde Å's vandsystemet (Grindsted-Varde Å og Ho Bugt. Kviksløv i fisk 2005/2006, Mohr-Markmann, Fiskebiologisk Rådgivning, 2006). Heri konkluderes, at *"det kan konstateres, at der er sket et vist fald i kviksløvb belastningen af Grindsted-Varde Å's fisk, siden begyndelsen af 1990-erne, men ændringerne sker langsomt, og der er fortsat behov for at overvåge kviksløvb belastningen af fiskene i Grindsted Engsø og i Karlsgårde Sø både ud fra et miljømæssigt og levnedsmiddelhygiejnisk synspunkt."* Regionener ikke bekendt med, at den anbefalede overvågning er fortsat efter 2006. Dog har Billund Kommune undersøgt fisk fra Engsøen i 2010, og her konkluderes det, at problemet med kritisk høje kviksløvkonzentrationer i fiskene i Grindsted Engsø er aftagende. Vi skal bemærke, at den del af Grindsted Å, som ligger tættest på forureningskilden (udløbet af afløbsgrøften til Grindsted Å), og som derfor må antages at have været mest belastet af tungmetaller, tilsyneladende ikke har indgået i overvågningen.

På Fødevarestyrelsens hjemmeside kan der under dette link: [Lokale begrænsninger for fiskeri - Fødevarestyrelsen \(foedevarestyrelsen.dk\)](http://foedevarestyrelsen.dk) ses oplysninger vedr. begrænsninger for fiskeri i Grindsted og Varde åer m.v. Her fremgår det, at *"Forbuddet omkring Grindsted og Varde åer skyldes udsivning fra et gammelt giftdepot i Grindsted. Forureningen omfatter bl.a. vinylchlorid ..."* Ifølge regionens oplysninger var det oprindelige afsætningsforbud fra 1972 og det efterfølgende afsætningsforbud fra 1986 (Bekendtgørelse nr. 759) begrundet i tidligere tiders udledning af spildevand fra Grindstedværket til Grindsted Å med deraf følgende bundfældning af tungmetaller; herunder kviksløv. Det skal bemærkes, at der hverken i 1972 eller 1986 var påvist udsivning af forurenende stoffer som f.eks. vinylchlorid til Grindsted Å fra forureningsfanen i grundvandet fra det tidligere Grindstedværkets fabriksgrund. Udsivningen fra grundvandsforureningen var således ikke en del af begrundelsen for Bekendtgørelse nr. 759.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Holbergsgade 6
1057 København K
DK – Danmark
Att: javst@fvm.dk

Høringssvar fra Regionsrådet, Region Midtjylland, vedr. planer om ophævelse af forbud mod fiskeri mv. ved Harboøre Tange

Dato 20-05-2025

Høringssvar

Vi opfordrer ministeren til, inden fiskeforbud mv. afskaffes, at fremlægge den opdaterede og velunderbyggede faglige dokumentation for, at forureningen i området, der både består af bl.a. pesticidprodukter, kviksølv og PFAS ikke afsættes i fisk på en måde, så det udgør en risiko for mennesker.

Side 1

Ligeledes bør der fremlægges dokumentation for at ophævelse af forbud med anvendelse af slæbende fiskeredskaber i en del af Nisum Bredning ikke medfører, at eventuelle forureningsstoffer, der er bundet i fjordbunden, hvirvles op og medfører fornyet påvirkning af vandmiljøet.

Det er forståeligt, at ministeren ønsker en regelforenkling, og at restriktioner, der ikke er begrundede, afskaffes. Men i dette tilfælde mener vi, at hensynet til den mulige påvirkning af borgernes sundhed bør vægtes højere end behovet for afskaffelse af fiskeforbuddet.

Såfremt der ikke er fremskaffet ovennævnte dokumentation for ophævelse af fiskeforbud mv., opfordrer vi derfor til at lade forsigtighedsprincippet råde og undgå at ophæve de eksisterende forbud.

Baggrund

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har den 28. april 2025 påbegyndt høring af udkast til bekendtgørelse om ophævelse af et antal bekendtgørelser, som en del af ministerens ambition om at forenkle regler på ministeriets ressortområde. En af disse bekendtgørelser omhandler forbud mod fiskeri mv. i banegrave og fyldgrave samt Thyborøn og Harboøre Fjorde, dele af Nisum Bredning og Vesterhavet, udstedt via [BEK nr 245 af 06/04/2001](#).

Bekendtgørelsen indeholder ligeledes forbud mod anvendelse af slæbende fiskeredskaber, herunder trawlfiskeri efter muslinger i et område af Nisum Bredning.

Baggrunden for udstedelse af fiskeforbud mv. i 2001 var, at der i området var konstateret forurening med stoffer relateret til Cheminovas produktion af pesticider siden 1950'erne. Blandt forureningerne er bl.a. tre af Danmarks største forureninger, generationsforureningerne ved Høfde 42, Cheminovas gl. fabriksgrund og Cheminovas nuværende fabriksgrund (Rønland). Fiskeforbuddet fra 2001 er i øvrigt en videreførelse af fiskeforbud gældende helt tilbage fra begyndelsen af 1980'erne.

Der er, udover det historiske kendskab til forurening af området med bl.a. kviksølv og pesticidprodukter, desuden for nyligt konstateret udbredt forurening med PFAS-stoffer i området. Forureningen med PFAS er således bl.a. påvist i undersøgelser af vand fra banegrave og fyldgrave, samt i hhv. Thyborøn og Harboøre Fjorde.

Alt ovenfor taget i betragtning, mener vi, at det bør være således, at forsigtighedsprincippet skal råde og fiskeforbud mv. ikke skal ophæves.

Der foretages lige nu afværgeaktiviteter på flere af de forureninger, der potentielt udgør en risiko for overfladevand i området. Disse afværger er helt nødvendige mhp. at sikre, at der ikke siver forurening ud i bl.a. Nisum Bredning. Af den grund undrer det, at staten med den ene hånd (Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri) ønsker at ophæve fiskeforbuddet, mens staten med den anden hånd (Miljøstyrelsen) træffer afgørelse om, at to mere end 40 år gamle påbud til FMCs (tidl. Cheminova) om at sikre Nisum Bredning mod udsivende forurening fra fabriksområdet på Rønland ikke længere skal gælde. Ophør af afværgepumpning på Rønland vil helt sikkert betyde, at Nisum Bredning vil blive kraftigt påvirket af forurening, hvilket vi ikke mener hænger sammen med, at der må fiskes i området.

I juni 2021 udkom en undersøgelse, som påviste en øget risiko for kræft for beboere bosat i Thyborøn-Harboøre i perioden 1968-70. I december 2024 udkom en opfølgende videnskabelig artikel med fokus på dødelighed og hospitalskontakter, som underbygger disse resultater. Regionsrådet besluttede derfor i december 2024 at samfinansiere et nyt forskningsprojekt med Kræftens Bekæmpelse med fokus på at afdække, om øget kræft risiko kan kobles til forurening fra de store generationsforureninger i området. Resultater af disse undersøgelser foreligger endnu ikke.

Endeligt undrer vi os over, at regionerne ikke er medtaget som høringspart, selvom flere af de bekendtgørelser, der påtænkes

ophævet, omhandler forbud som følge af forureningspåvirkning af målsat overfladevand, hvilket er et område, som regionerne i henhold til jordforureningsloven er myndighed for.

Med venlig hilsen

Anders Kühnau
Regionsrådsformand

Afsender: Lemvig Kommune,
Rådhusgade 2, 7620 Lemvig

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Holbergsgade 6
1057 København K
DK – Danmark
javst@fvn.dk

Dato 16-05-2025
A01-2 Natur og Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 9663 1200
www.lemvig.dk

Sagsnummer: 01.05.15K04-1-25
Ref: MOCO
Dir.tlf.: 9663 1414

Høringssvar fra Lemvig Kommune vedr. planer om ophævelse af forbud mod fiskeri mv. ved Harboøre Tange

Lemvig Kommune er blevet bekendt med, at der er planer om at ophæve eksisterende Bekendtgørelse nr. 245 af 6. april 2001, om forbud mod fiskeri m.v. ved Harboøre Tange.

Bekendtgørelsens bestemmelser om fiskeriforbud skyldes historiske konstaterede forureninger i området.

Region Midt arbejder for at kortlægge og undersøge disse historiske forurening og renser jorden, hvor der er risiko for menneskers sundhed eller miljøet.

Lemvig Kommune er ikke bekendt med faktuelle data som kan begrunde, at disse historiske forureninger ikke længere udgør en risiko for menneskers sundhed eller miljøet, i de områder som er omfattet af Bekendtgørelse nr. 245 af 6. april 2001 om forbud mod fiskeri m.v. ved Harboøre Tange.

Det er Lemvig Kommunes holdning, at en eventuel ophævelse af Bekendtgørelse nr. 245 af 6. april 2001 om forbud mod fiskeri m.v. ved Harboøre Tange, skal baseres på et videnskabeligt veldokumenteret vidensgrundlag. Lemvig Kommune ønsker på denne baggrund, at der fremlægges dokumentation for, at der er et videnskabeligt veldokumenteret vidensgrundlag som kan begrunde at der ikke længere er risiko for menneskers sundhed eller miljøet. Dokumentationen ønskes som følge af ministeriets ønske om ophævelse af forbud mod fiskeri m.v. ved Harboøre Tange samt i området Knopper Enge på Harboøre Tange med tilhørende vandområder inklusive lagunerne (Thyborøn og Harboøre Fjord), banegrave og fyldgrave samt den kystnære del af Vesterhavet fra hofde 39-45 og 500 meter ud fra kysten.

Lemvig Kommune er desuden bekymrede for om den fysiske påvirkning af bunden og eventuelle forurenende stoffer i bundsedimentet, ved anvendelse af Fiskeri med slæbende fiskeredskaber, herunder trawlfiskeri efter muslinger i det område af Nissum Bredning som er omfattet af det nuværende fiskeforbud.

Lemvig Kommune er bekendt med Høringssvar fra Region Midt af 5. maj 2025. Lemvig Kommune støtter fuld og helt op om regionens høringssvar.

Venlig hilsen

Morten Corneliusen
Afdelingsleder

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Holbergsgade 6 1057 København K
Att: javst@fvm.dk

Billund
kommune

Høringssvar til ophævelse af Bekendtgørelse nr. 759 af 4 november 1986 om forbud mod afsætning m.m af fisk fanget i Grindsted og Varde åer m.v.

Dato: 30-04-2025

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har den 28. april 2025 sendt udkast til bekendtgørelse om ophævelse af visse bekendtgørelser på Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris område i høring.

Billund Kommune fremsender hermed høringssvar til ophævelse af Bekendtgørelse nr. 759 af 4. november 1986 om forbud mod afsætning m.m. af fisk fanget i Grindsted og Varde åer m.v. jf. bekendtgørelsens § 1 1).

Billund Kommune har en af landets 10 generationsforureninger – Grindstedværket. Forureningerne efter det tidligere Grindstedværket består af 4 forureninger: Fabriksgrunden, banegravsdepotet, den gamle losseplads og afløbsgrøften. Det er kun forureningen fra fabriksgrunden, der er klassificeret som en generationsforurening, se evt. indsat kort i bilag 1.

Dertil kommer Grindsted Engsø, der er en kunstig sø anlagt i 1971 i et tidligere engområde i Grindsted ådal. Søen er 30 ha og har en gennemsnitsdybde på 1,5 meter. Søen blev oprindeligt anlagt som en del af spildevandsrensningen af spildevand fra "det blå system" fra det tidligere Grindsted værket. Søen fungerede frem til 1998 som renseanlæg for overfladevand og lettere forurenede spildevand fra Grindstedværket. På grund af tidligere tiders udledning af spildevand er der blandt andet ophobet kviksølv i søens sediment.

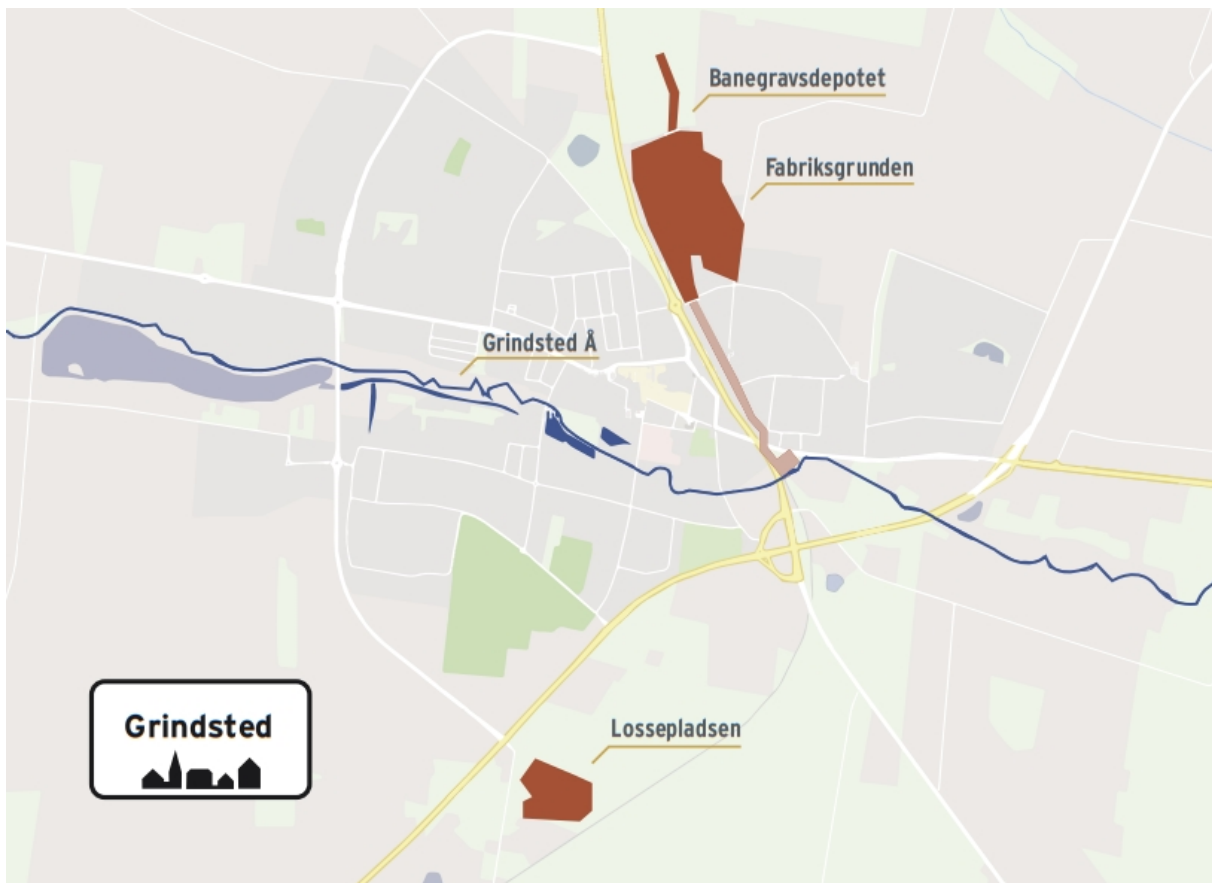
Teknik og Miljø

Miljøafdelingen
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200
www.billund.dk

Sagsnr.: 25/4783

Sagsbehandler: Rikke Sennels
rhs@billund.dk
Tlf. 7972 7094

I dag er der alene tilførsel af grundvand, å-vand og vejvand til Grindsted Engsø. Søen har afløb til Grindsted Å i den vestlige ende, der sammen med Ansager Å danner Varde Å, som har udløb i Ho Bugt i Vadehavet.

Grindsted Engsø er omfattet af Vandområdeplan 2015-21. Søen har en moderat økologisk tilstand og opfylder dermed ikke målsætningen om god økologisk tilstand. Grindsted Engsø er en § 3 sø.

Billund Kommune vedtog i 2009 et regulativ for Grindsted Engsø. [Regulativet](#) fastsætter regler for adgangen til og den rekreative anvendelse af søen.

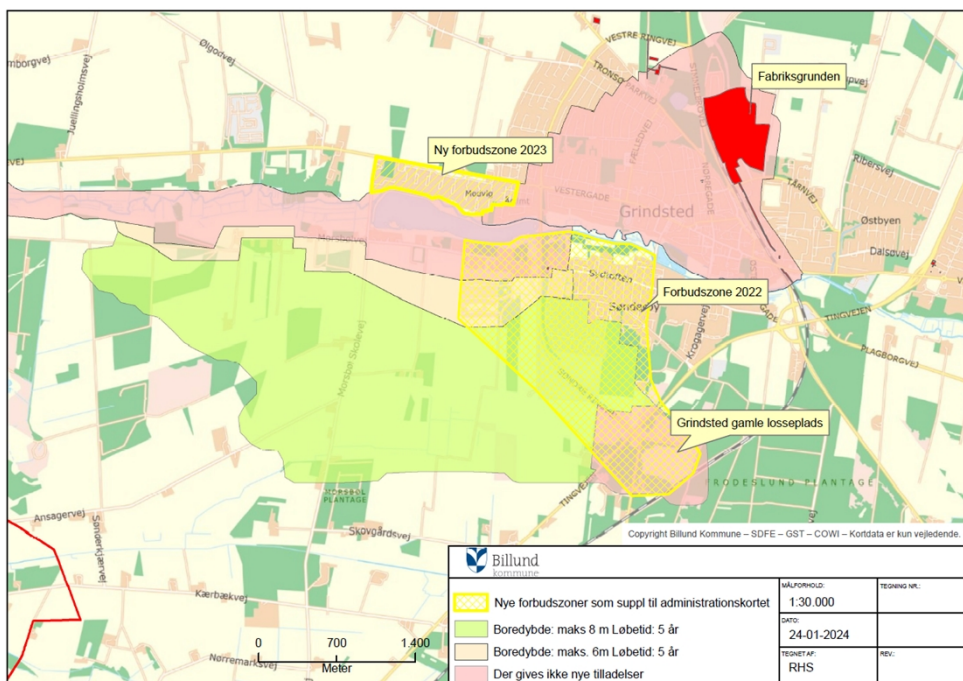
Forureningen på fabriksgrunden skyldes primært spild af råvarer og kemikalier fra virksomhedens produktion af blandt andet vitaminpiller, antibiotika, sovepiller og nervemedicin. Forureningen indeholder også kviksølv, cyanid, benzen og klorerede opløsningsmidler. Over tid er forureningen sivet ned i grundvandet, hvorfra den spredes i retning af Grindsted Å. Hvert år siver der ca. 235 kg vinylklorid ud i åen.

Region Syddanmark er i gang med at afgrænse forureningsfanen fra fabriksgrunden og ved at udvikle bud på oprensningssløsninger.

Der har op gennem tiderne været foretaget en lang række undersøgelser af forurenings omfang og Region Syddanmark arbejder for en kommende indsats i Grindsted å. Der har dog siden fabrikkens etablering aldrig været igangsat en

egentlig indsat, ud over indsatsen med afskærmning af Banegravsdepotet tilbage i 2011.

Billund Kommune og borgerne i Grindsted by lever fortsat med konsekvenserne efter Grindstedværket herunder forureningsfaner fra hhv. Fabriksgrunden og Grindsted Gamle Losseplads, der medfører udsivning i Grindsted å, samt en forurening af sedimentet i Grindsted Engso, der har medført både badeforbud og lukning af den lokale sejlklub¹. Derudover har Billund Kommune indført forbud mod anvendelser af vand fra egne indvindingsboringer i store dele af Grindsted By for at sikre mod kontakt med forurennet grundvand. Se evt. kort over berørte områder med havevandsforbud.

Der er ifølge kommunens oplysninger ikke ændringer i forureningstilstanden af hverken Grindsted Å eller Grindsted Engso, for så vidt angår forureningen efter det tidligere Grindstedværk. Det er derfor til undren, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri sender en ophævelse af Bekendtgørelse nr. 759 af 4. november 1986 om forbud mod afsætning m.m. af fisk fanget i Grindsted og Varde åer m.v. i høring. Vi ønsker derfor oplyst, hvilket fagligt grundlag, der er for at ophæve bekendtgørelsen.

Det skal bemærkes, at Billund Kommune fortsat finder at myndighedsområdet for omsætning af fisk fortsat henhører under Fødevarestyrelsen, som det også beskrives på styrelsens hjemmeside [Lokale begrænsninger for fiskeri - Fødevarestyrelsen](#) Billund Kommune vil derfor henvise evt. henvendelser på området til styrelsen.

Venlig hilsen

Karl Grundahl
Afdelingsleder Miljøafdelingen i Billund Kommune

¹ [Nye anbefalinger for sejlads på Engsoen](#)

Johannes Alexander Villaume Stormgaard

Fra: Jette Skov <B98A@kk.dk>
Sendt: 23. maj 2025 11:22
Til: Johannes Alexander Villaume Stormgaard
Emne: Lug ud i lovgivningen - ophævelse af visse bekendtgørelser på FVM's område (journalnr. 2023-1064) - høringssvar fra Københavns Kommune

Til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Hermed høringssvar fra Københavns Kommune vedr. ophævelse af bekendtgørelsen om fiskeri i Københavns Havn:

Københavns Kommune mener ikke at bekendtgørelse nr. 924 af 20. juni 2022 om fiskeri i Københavns Havn bør omfattes af regelforenklingen og ophæves. Bekendtgørelsen er ikke målrettet erhvervsfiskeri, men fiskeri i Københavns Havn, der udelukkende er rekreativt fiskeri med stang langs kajkanterne. Det er en sundhedsmæssig problemstilling, som er vigtig at tage alvorlig. Københavns Kommune er ikke fødevaremyndighed og ikke forpligtet til at informere om fødevaremæssige forhold om forurenede fødevarer, det er Fødevarestyrelsens myndighedsområde. Derudover er forvaltningen af den opfattelse, at der er flere, der vil rette sig efter anvisningerne om ikke at hjemtage fiskene, hvis der findes lovhjemmel til bestemmelserne.

Med venlig hilsen

Jette Skov
Biolog
Vand og Natur

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen
Bygge-, Parkerings- og Miljømyndighed

Njalsgade 13, 1., 1021
2300 København S

Mobil 2365 2955
Telefon 3366 3306
E-mail B98A@kk.dk
EAN 5798009809452